

คุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์ในสหวิทยาลัยทวารวดี

นางสุจินดา อ่อนแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-080-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

QUALITY OF WORK LIFE OF INSTRUCTORS
IN TAWARAWADEE UNITED COLLEGES

Mrs. Suchinda Onkaew

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-080-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์ในสหวิทยาลัยทวารวดี
โดย นางสาวจินดา อ่อนแก้ว
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

สุจินดา อ่อนแก้ว : คุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์ในสหวิทยาลัยทวารวดี (QUALITY OF WORK LIFE OF INSTRUCTORS IN TAWARAWADEE UNITED COLLEGES)

อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์, 182 หน้า. ISBN 974-632-080-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์ในสหวิทยาลัยทวารวดี

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระบุว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์ในสหวิทยาลัยทวารวดีอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาในแต่ละวิทยาลัยมีลักษณะเช่นเดียวกับในภาพรวม ยกเว้น วิทยาลัยครุกาญจนบุรี ซึ่งส่วนใหญ่ระบุว่า อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์ตามองค์ประกอบ 8 ด้าน โดยภาพรวมพบว่า รายการที่มีผู้ระบุสูงสุดในแต่ละด้านมีดังนี้ 1) ด้านค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ ได้แก่ อาจารย์จะไม่เปลี่ยนงาน ถึงแม้ว่าจะมีตำแหน่งอื่นที่เท่าเทียมกับตำแหน่งปัจจุบันแต่เงินเดือนสูงกว่า 2) ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ อาคาร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ของวิทยาลัยอยู่ในระดับที่ปลอดภัย และสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยส่งเสริมการเรียนการสอน 3) ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ได้แก่ วิทยาลัยให้การสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาความสามารถของอาจารย์ 4) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ได้แก่ วิทยาลัยมีการส่งเสริมให้ก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่และการทำงานในวิทยาลัยมีความมั่นคง 5) ด้านการบูรณาการด้านสังคม ได้แก่ เพื่อนร่วมงานให้การยอมรับในความรู้ความสามารถ 6) ด้านธรรมเนียมในองค์การ ได้แก่ มีการเคารพในสิทธิส่วนบุคคล 7) ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น ได้แก่ อาจารย์พอใจกับการใช้เวลาเพื่อการทำงาน ครอบครัว สังคม และการมีเวลาเป็นส่วนตัว 8) ด้านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนในด้านวิชาการ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา -

C642066 MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: QUALITY OF WORK LIFE / INSTRUCTORS / TAWARAWADEE UNITED COLLEGES

SUCHINDA ONKAEW : QUALITY OF WORK LIFE OF INSTRUCTORS IN TAWARAWADEE
UNITED COLLEGES. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SNANCHIT SUKONTASAP,
Ph.D. 182 pp. ISBN 974-632-080-7

The purpose of this research was to study the quality of work life
of instructors in Tawarawadee United Colleges.

The overall research findings showed that the quality of work life
reported by most respondents was at good level. When considering each
teacher college individually, the result was the same except Kanchanaburi
Teacher College which was rated medium.

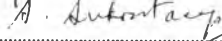
Considering the quality of work life of instructors according to
each of the eight factors, the items with highest frequencies were as
follows: 1) adequate and fair compensation : the instructors decided not to
change their job even though higher salary was offered; 2) safe and healthy
working condition: buildings and facilities were safe and internal
circumstances facilitated instruction; 3) competency development : colleges
encouraged faculty development; 4) growth and security : faculty advancement
was promoted and their job was secured; 5) social integration : faculty
competencies were recognized by their colleagues; 6) constitutionalism :
private right was respected; 7) total life space : the instructors were
satisfied with time allocation for work, family, social affairs and leisure;
8) social relevance : instructors' participation in community activities was
mostly in academic affairs.

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ อย่างดีตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณด้วยความซาบซึ้งเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร.วรชัย เขาวป่าณี และรองศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ประพฤติกิจ ที่กรุณาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็น ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสร้างเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณอาจารย์ในสหวิทยาลัยทวารวดีทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลด้วยความเต็มใจ

ทำยนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ที่รอคอยชื่นชมความสำเร็จด้วยความห่วงใย ขอขอบคุณคุณสังเวียน อ่อนแก้ว ที่คอยช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในทุกเรื่อง และเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งของผู้วิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งอย่างยิ่ง

สุจินดา อ่อนแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน.....	10
ขอบข่ายของคุณภาพชีวิตการทำงาน.....	12
ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ.....	16
สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ.....	21
การพัฒนาความสามารถของบุคคล.....	23
ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน.....	26

	การบูรณาการด้านสังคม.....	28
	ธรรมนูญในองค์การ.....	30
	ความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น.....	33
	การเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับสังคม.....	35
	การจูงใจในการทำงาน.....	39
	ความพึงพอใจในการทำงาน.....	45
	ขวัญในการปฏิบัติงาน.....	47
	สหวิทยาลัยทวารวดี.....	50
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	59
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	59
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	63
	ตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์ ในสหวิทยาลัยทวารวดี.....	69
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	136
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	136
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	136
	สรุปผลการวิจัย.....	137
	อภิปรายผล.....	140
	ข้อเสนอแนะ.....	148

หน้า

รายการอ้างอิง.....	149
ภาคผนวก.....	156
ประวัติผู้เขียน.....	182

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การจูงใจที่ก่อให้เกิดความพอใจ.....	44
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิทยาลัยครู.....	60
3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	64
4 ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอของอาจารย์ ในสหวิทยาลัยทวารวดี.....	70
5 สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพของอาจารย์ ในสหวิทยาลัยทวารวดี.....	77
6 การพัฒนาความสามารถของบุคคลของอาจารย์ ในสหวิทยาลัยทวารวดี.....	89
7 ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงานของอาจารย์ ในสหวิทยาลัยทวารวดี.....	98
8 การบูรณาการด้านสังคมของอาจารย์ในสหวิทยาลัยทวารวดี.....	108
9 ธรรมเนียมในองค์การของอาจารย์ในสหวิทยาลัยทวารวดี.....	115
10 ความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่นของอาจารย์ ในสหวิทยาลัยทวารวดี.....	121
11 การเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสังคมของอาจารย์ในสหวิทยาลัยทวารวดี..	126
12 ภาพรวมคุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์ในสหวิทยาลัยทวารวดี.	131

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	แสดงทฤษฎีพฤติกรรมทางสังคมขององค์การ.....	36
---	--	----